

Poročilo o nemirih v Italiji. - Mnogo mrtvih po potresu.

MNOGO OSEB V ITALIJI ARETIRANIH. — SKUPNO ŠTEVILO MRTVIH PO EKSPLOZIJAH V MILANU JE SEDMNAJST. — MUSSOLINIJA IN FAŠISTE DOLŽIJO, DA SO V ZVEZI Z ATENTATORJI. — MNOŽICA NAVDUŠENO POZDRAVLJALA KRALJA.

Rim, Italija. — Kakor je bilo že poročano, je v četrtek, predno se je vršila otvoritev razstave v Milanu, eksplodirala bomba in sedemnajst oseb je prišlo ob življenje. Žrtve so pokopali v soboto. Po okoliščinah sodeč, je bila bomba namenjena kralju. Aretirali so več oseb, katere imajo na sumu, da so v zvezi z atentatorji. Med aretiranci je tudi neki Romola Tranquilli, pri katerem so našli anarhistične dokumente in zemljevid, na katerem je bil posebej zaznamovan trg Julius Caesar, kjer je eksplodirala bomba.

Zagreb, Jugoslavija. — Potniki, ki prihajajo iz Italije v Jugoslavijo in druga poročila iz Rakeka, ki je na italijansko-jugoslovanski meji, pripovedujejo, da vladajo veliki nemiri v Italiji. Policija pomaga fašistični milici, ki preganja sovražnike fašizma. Na stotine oseb so že pometali v ječe, katere so prenapolnjene z jetniki.

Nekateri pripovedujejo, da je jasno, da so za bombni napad v Milanu odgovorni fašisti, pa tudi, da Mussolini čaka na to, da ga bodo fašisti postavili na kraljevo mesto.

Iz tega je razvidno, da imajo vso moč v rokah v Italiji, fašisti. Ni pa s tem rečeno, da bi bila vsa Italija fašistična, kajti, ko se je kralj nepoškodovan vrnil iz Milana v Rim, je bil sprejet od velikanske množine ljudi, ki ga je navdušeno pozdravljala. Tudi Mussolini je bil med tistimi, ki so stiskali roko kralju in mu čestitali, ker je ušel smrti v Milanu.

LETALSKÉ VESTI.

Polet iz Evrope čez morje se je posrečil. — Letalci zadržani, ker so morali pristati radi pomanjkanja kuriva. — Vrše se velike priprave za sprejem.

St. Johns, N. F. — Bremen, letalo, s katerim so prispeli drzni letalci iz Evrope v Ameriko, je bilo primorano pristati na Greenly otoku. Pilot letala je kapitan Herman Koehl, sopotnika pa baron E. G. von Huenfeld in polkovnik James Fitzmaurice. Najtežji del poleta, to je čez morje od vzhoda proti zapadu so srečno prestali, gotovo je, da bodo tudi zadnje ovire premagali. Pristati so morali, ker jim je zmanjkalo kuriva. Vrše se velike priprave za sprejem letalcev v New Yorku, tudi Chicago se pripravlja, da jih dostojno sprejme.

Gradec, Avstrija. — Mesto Gradec praznuje letos 800 letnico svojega obstoja. V mesecih od junija do oktobra se bodo vršile številne gospodarske in športne prireditve in razstava.

Naročite najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

POTRESNA KATASTROFA

V južnem delu Evrope je potres porušil mnogo hiš; 43 oseb je prišlo ob življenje. — Bolgarija je prizadeta, tako tudi vzhodni kraji Jugoslavije.

Sofija, Bolgarija. — Iz več krajev zopet poročajo o šibi potresa. Nedavno smo čitali, da je bila Mala Azija prizadeta po potresu in tudi Italija, zdaj pa prihajajo poročila iz Južnega dela Evrope, kjer so čutili silne potresne sunke. Prizadeta je Bolgarija, vzhodni del Jugoslavije in Romunija. Škoda je velika in 43 oseb je prišlo ob življenje. Število žrtev je pa gotovo večje, ni pa natančno še znano, ker niso še vsi kraji poročali.

Lima, Peru. — V južnem delu republike Peru so čutili silne potresne sunke, ki so povzročili veliko škodo in deset oseb je bilo ubitih. Tresti se je pričelo že 9. aprila in sunki so se ponavljali neprestano do petka.

Lisbona, Portugalsko. — Severno na Portugalskem je pokrajina, ki se imenuje Espozende, katere pa je danes opustošena. Strahoviti viharji in potresni sunki so rušili hiše; drevesa je ruvalo s koreninami. Škoda je ogromna, o človeških žrtvah poročilo ne pove.

KELLOGGOV PREDLOG PREDLOŽEN.

Vel. Britanijo, Nemčijo, Italijo in Japonsko pozivlja, da se pridruži gibanju za ohranitev miru. — Državi tajnik je to storil sporazumno z Briandom.

Washington, D. C. — V petek so dobile vlade Vel. Britanije, Nemčije, Italije in Japonske povabila Zdr. drž., da se pridruži gibanju za ohranitev miru. Kakor je že bilo poročano, sta Francija in vlada v Washingtonu sklenili medsebojno pogodbo, s katero sta se zavezali, da ena proti drugi ne boste nastopali z orožjem. Sporazumno s francoskim zunanjim ministrom je pa Amerika ponudila iste pogoje kakor Franciji za ohranitev miru, tudi zgoraj omenjenim velesilam. Poslaniki Zed. drž. v Londonu, Berlinu, Rimu in Tokio so predložili vladam besedila pogojev in jih povabili za sodelovanje pri pogajanjih. Obenem se je vlade opozorilo na to, da je želja Zed. drž., da bi z odgovorom ne zavlačevala, le in takoj povedale vsaka svoje mnenje. Ako katere ni s pogoji, kakršni so predloženi zadovoljna, naj pove, kaj ji ni prav. Sicer pa po mnenju Kellogga in Brianda, ni potreba nobenih modifikacij, gre za ohranitev miru, in če je narodom res pri srcu, da bi se v tem oziru kaj storilo, naj sodelujejo.

SLOVENKA OBDAROVANA S TROJČKI.

Te dni je obiskala štokljka našo rojakinjo, Mary Plut, članico dr. Marije Pomagaj, št. 78, K. S. K. J. 12204 Union Ave., West Pullman, in ji pustila tri krepke sinčke. Mlademu paru, kateremu je Bog že prvo leto tako obilo blagoslovil zakonsko življenje, prav iskreno čestitamo! Mrs. Plut deklečko ime je Sever, doma iz Semiča v Belokrajini. Slika nam predstavlja trojčke, katere drži v naročju bolnišniška strežnica v Burnside bolnišnici. — (Slika od Herald-Examiner)

DELAVSKE VESTI.

Tri velike kompanije v državi Illinois podpisale jacksonvillsko pogodbo. — Tekstilna stavka v Bedford. — Nesreča v rudniku; trije mrtvi.

Chicago, Ill. — J. K. Dering Coal kompanija in Pratt Bros. javljajo, da so podpisali jacksonvillsko pogodbo in delo v njihovih jamah se bo zopet odprlo. Iz St. Louisa poročajo, da je Old Ben Coal kompanija izjavila, da namerava v kratkem pričeti z obratovanjem. Upanje prevladuje, da bodo še ostale kompanije druga za drugo podpisale staro mezdno lestvico in odprle jame.

New Bedford, Mass. — V četrtek so na seji tekstilnih delavcev sklenili, da v protestu, proti 10 odstotnemu znižanju mezde, ki je začetkom tega tedna prišlo v veljavo, zaštrajkajo. Prizadete so predelnice po vsem mestu, kjer dela okrog 30.000 oseb.

Boomer, W. Va. — V jami Boomer Coal and Coke kompanije je nastala eksplozija; trije delavci so bili na mestu mrtvi, osem se jih je rešilo.

Wilmington, Del. — Ernest Scott in Bernard Jackson sta se z dvema dekletoma vozila v avtomobilu. Nesreča je hotela, da so zavozili v Brandwyne reko, kjer so vsi štirje utonili.

NESREČA NA PLEŠIŠČU.

Iz nepojasnjenega vzroka je nastala v plesni dvorani eksplozija; mnogo oseb je mrtvih, večje število pa ranjenih. — Poslopja so v razvalinah.

West Plains, Mo. — V petek pozno ponoči je rajalo okrog šestdeset parov plesalcev v plesni dvorani dvonadstropne hiše v tukajšnjem mestu. Iz nepojasnjenega vzroka pa je nastala v dvorani eksplozija, kateri je sledil požar, ki je poslopje in tri poleg stoječe hiše uničil, predno se je posrečilo gasilec ogenj pogasiti. Mnogo oseb je prišlo ob življenje in precejšnje število je bilo prepeljanih v bolnišnico. Med ranjenci je več težko poškodovanih. Našli so v razvalinah 37 trupel, a nimajo še vseh zunaj. Sodijo, da bo število vseh žrtev okrog 45.

Tukajšnje mesto ima le 3.500 prebivalcev in škoda povzročena po eksploziji in ognju je cenjena na pol milijona dolarjev.

Capetown, Južna Afrika. — V Južni Afriki so baš dokončali z letošnjim pridelkom korusa, ki se je nenavadno dobro obnesel. Pridelali so 77.000.000 bušjev kolikor navadno pridelate skupno državi Wisconsin in Tennessee.

KRIŽEM SVETA.

New York, N. Y. — Gov. Al Smith je prispel v Asheville, N. C., kjer namerava ostati nekoliko časa na počitnicah. Guverner se je vozil proti jugu v William F. Kenny-jevem privatnem vozu.

Chicago, Ill. — Delavci ki kopljejo temelj za novo City National banko v Evanstonu so naleteli na prvi studenec, iz katerega so prvi naseljenci, kjer je danes Chicago, zajemali vodo.

Michigan City, Ind. — 12 milj. zapadno od obrežja so ribiči našli v vodi truplo nekega moškega, katerega identiteto še niso ugotovili.

Mankato, Minn. — John Suess je imel v garaži zaprte svoje tri pse "bulldogs". V garažo je prišel petletni sinček gospodarja, psi so planili na njega, predno je prišla pomoč, so dečka raztrgali.

Chicago, Ill. — Mrs. Hazel Fruth, stara 37 let, je imela lepo premoženje, živela pa je tako razkošno, da je vse zapravila. Iz obupa je skočila skozi okno tretjega nadstropja na 6106 Stony Island, kjer je stanovala, bila je na mestu mrtva.

Rim, Italija. — Rimski statistični urad poroča, da je znašalo število italijanskega prebivalstva v Italiji koncem min. leta 40.799.000; v inozemstvu pa živi 9.250.000 Italijanov. Število Italijanov se je v zadnjih 50 letih podvojilo.

Dunaj, Avstrija. — Pogajanja so v teku, da bi Ogrska dobila trgovsko mornarico. Vlado v Budimpešti podpirajo bivši lastniki brodov. Če se bo načrt izpeljal, bodo parniki pluli pod ogrsko zastavo; pri stanšiče bo na Reki.

De Kalb, Ill. — Miss McGoughey, učiteljica in njen zaročenec Carl Sandstrom, vozeča se v avtomobilu v tukajšnji bližini, sta bila napadena od banditov, ki so jima pobrali vse dragocenosti in kar sta imeli denarja pri sebi. Sandstroma so pustili na cesti, Miss McGoughey so pa odvlekli seboj in jo prepeleli ter po 18 milj. dolgi vožnji pahnili iz avtomobila.

Mexico City, Mehika. — Med Mexico City in Laredo sta skupaj trčila dva vlaka; štiri osebe so bile ubite in tri teško ranjene.

Memphis, Tenn. — Petnajst mesecev staro dete od Mr. in Mrs. L. L. Rochelle iz Parkin, Ark., je bilo izročeno v varnostno enajstletne sestrice, ki pa je otroka, ko je začel jokati, hranilo s mesom, gralom in mlekom. Naložila mu je usta tako veliko množino, da se je zadušilo. Ko se je mati vrnila, je bilo dete že mrtvo.

Marion, Ind. — Tudi rekord. Robert Hulley, mestni gradbeni nadzornik, ima že 49 let gumb za ovrtnik, katerega rabi vsak dan. Kupil ga je leta 1879. Nekoč mu je padel pod posteljo, ko je bival v hotelu, poiskal ga je, našel pa je tudi uro, ki je seveda bila last nekoga drugega. Na ta način je nekoč našel s svojim gumbom tudi bankovec za dva dolarja.

Iz Jugoslavije.

NEKAJ ODLOMKOV PREDAVANJA G. JOCE JOVANOVIČA O ITALIJI IN JUGOSLOV. DRŽAVI. — "BALKAN BALKANSKIM NARODOM." — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Italija in Jugoslavija.

Dne 30. marca je predaval v veliki dvorani Uniona v Ljubljani g. Joce Jovanović o Italiji in jugoslovanski državi. V naslednjem podajamo nekoliko odlomkov njegovega govora, ki bodo gotovo tudi ameriške Slovence zanimali.

"Najvažnejši problem naše države je problem naših odnosov do kraljevine Italije, ker je to hkrati najresnejši in najvažnejši naš problem v mednarodni politiki. Interesi naše države in Italije si često nasprotujejo, dasi so interesi Italije, ki našim nasprotujejo, često tudi v nasprotju s pravnimi in realnimi interesi Italije. Italija je od svetovne vojne dalje vodila isto politiko kot pred vojno, da postane gospodarica Jadranskega morja, vzhodne obale tega morja, in če ne sama, pa skupno z Avstrijo ali katerokoli drugo državo. To zlasti z ozirom na Albanijo. Ko je l. 1914 nastala svetovna vojna, je bila po pogodbi dolžnost Italije, da stopi na stran trojeve. Italija je zvestobo tej trojeve držala od l. 1894 pa do l. 1914. Po izbruhu vojne je bila prva izjava s strani oficijelne Italije govor San Giuliana, ki je ultimatum Avstro-Ogrske Srbiji dne 23. junija 1914 označil kot triumf avstrijske gluposti. Isti San Giuliano pa je v Berlinu deloval za tem, da se konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo poravnava, a Italija da dobi dominantno pozicijo v dolnjem Jadraniu, v Albaniji. Za nevtralnost ob vojni je zahtevala od obeh strank kompenzacije. In čudo: Italija je od Avstrije in centralnih sil zahtevala le malo, zato pa je zahtevala več od antante: Trst, Trentin, Gorico, Gradiško, Istro, Kvarner, Reko, Dalmacijo, Valono in z njo protektorat nad Albanijo. Iz Berlina Italija odgovora ni dobila. Zato pa je stopila v pogajanja z antanto in si rezervirala Trst, Trentin in še "nekaj več". Ta "nekaj več" je Italija spreminjala in razširjala po svojih izglelih za uspeh. Francozi in Angličani so v času prvih pogajanj z Italijo pristali na vse te pogoje, tako da so se v Rimu našli celo ljudje, ki so pogajanjem ugovarjali, češ, Italija bi morala zahtevati mnogo več.

Mi smo narod, ki si je svoje bodočnosti svest. Nasproti zahtevam Italije stavimo svoje zahteve: Jadransko morje naj bo svobodno morje, na Balkanu naj odločujejo balkanski narodi, načelo "Balkan balkanskim narodom" naj bo vodilno geslo tako vsem Jugoslovanom kot vsem balkanskim narodom. Albanija naj postane zopet neodvisna. Mala antanta pa naj bo faktor regulacije v Srednji Evropi in garancija sedanjega stanja. Nazadnje zahtevamo, da dobe naše manjšine v Italiji enakopravnost z italijanskimi državljani.

Smrtna kosa. V petek, 30. marca zjutraj je v Kranju umrl daleč na okrog znani gostilničar Jernej Ručigaj. Pri občinski seji, ki je bila dne 28. marca ob petih popoldne, mu je nenadoma postalo slabo in došli zdravnik je konstatiral, da ga je zadela kap po desni strani. Pokojni je bil pred leti večkrat načelnik Ljudske posojilnice.

Izseljeniško gibanje.

Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je v mesecu januarju 1928 izselilo iz Jugoslavije v prekmorske države 1192 oseb. Meseca januarja 1927 se jih je izselilo 982, torej letos za 210 več. Izselilo se jih je največ iz Hrvatske in Slavonije (385), dalje iz Dalmacije (318), Vojvodine (185), Slovenije (148), Srbije (97), Bosne in Hercegovine (91) in Črne gore (18). Med izseljenici je bilo 59 odstotkov poljedelcev. Največ se jih je izselilo v Argentino (639), Zedinjene države (267), Urugvaj (81), Kanado (73), Avstralijo (69) itd. Meseca januarja se je vrnilo v domovino 282 oseb.

Italija teh pravic sicer ni priznala v mednarodnih dogovorih, zagotovil pa jih je italijanski kralj in vse italijanske vlade v svojih izjavah, vse do Mussolinija. Zahtevamo, da vsaka jugoslovanska vlada spoštuje in upošteva globoko čustvo, ki ne navdaja samo Slovence, temveč vse Jugoslovane, z usodo Jugoslovancev pod Italijo in zahtevamo, da to čustvo uveljavlja tudi pri vseh dogovorih z Italijo. Tako čutijo in mislijo vsi Jugoslovani. Kot ponazorilo, koliko je treba dati na italijanske obljube, pa navaja dejstvo, da je Bismarck pri pogajanjih z Italijo vedno in sproti naročal svojem poslaniku v Rimu, naj se čuva pred italijansko lokalnostjo.

Denarna nakazila

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka uspelana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Lira	9.35
1.000 Lira	18.40
2.500 Lira	45.75
5.000 Lira	91.00
10.000 Lira	181.00

100 Lira	5.00
200 Lira	11.50
500 Lira	27.75
1000 Lira	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštmina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa hrzlovno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJSEK & ČESARK, 435 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1892.
Izaja vsak dan razen nedelj,
podeljiv in dnevov po pramikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1892.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For Chicago, Kanada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopisani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedo imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Odmevi na naznanilo.

Ko smo te dni naznanili, da smo dovolili se cela dva meseca od novih naročnikov 50% od naročnine, je več naročnikov to idejo z veseljem pozdravilo. Tako je nam več naročnikov odgovorilo, da se bo te prilike poslužilo v tem času.

Do 31. maja lahko agitira vsakdo bodisi naš naročnik ali ne, kdorkoli pošlje nam novega naročnika mu bomo izplačali 50% od nove naročnine.

Zlasti tisti, ki so prizadeti radi brezposelnosti si s tem na prav lahek način zaslužijo lastno naročnino. Lahko si zaslužijo tudi lepo svoto če hočejo agitirati za nove naročnike. Agitacija je neomejena in lahko agitirate kjerkoli hočete. Lahko greste v druge nasebine, kjerkoli morete tam agitirajte.

Tekom ravno zaključene kampanje smo izplačali \$1,419.00, radi pa bi izplačali vseh obljubljenih \$20,000.00, to je ako dobimo \$40,000.00 naročnine za nove naročnike.

Agitatorji na delo! Poskusite svojo srečo! Lepa prilika, kakršne ni vsak dan. Ako ste brez dela, tu se vam nudi delo in pomoč. Vse kar je potreba, da greste junaško na agitacijo in pridobivate nove naročnike za največji slovenski dnevnik v Ameriki!

Kdo je bil Tisza.

Zlokožno zveni to ime v ušesih starejše generacije slovenskih narodov bivše Avstro-ogrske monarhije. Slovanska avtonomistična misel in sploh vsak svobodnejši dih slovenskih narodov ni imel neizprosnejšega in uplivnejšega nasprotnika. Kajti grof Tisza ni imel v mislih sreče in moči bivše monarhije, marveč le srečo in moč madžarskega naroda, veličino madžarske Ogrske. Ta Tisza je bil kot človek čistega značaja, silne energije in neumorne delavnosti. Čudno, da tak mož v politiki ni bil dalekovidnejši.

Zakaj smo se spomnili na grofa Stefana Tiszo? Zato, ker so pravkar izšla v nemškem prevodu (R. Hobbing, Berlin) Tiszova pisma, ki sedaj o njih razpravlja evropsko časopisje.

V usodnem letu 1914 je bil Tisza ogrski ministrski predsednik. Ko je postalo aktualno vprašanje vojne napovedi Srbiji, je bil Tisza proti vojni. Ne morda iz miroljubnosti, marveč iz čisto madžarsko-političnih razlogov. Prvič se Tisza časa za vojno še ni zdel dozorel, drugič pa tudi v slučaju uspeha ni videl za Ogrsko nobenih koristi. Tisza ni maral novega prirastka slovenskega elementa na Ogrskem s priključitvijo srbskega ozemlja, ni maral, da bi se Avstrija okrepila ali celo preuredila v zmislu trializma, ki bi bil šel v velikem delu na madžarski račun.

Toda Tisza temu svojemu stališču proti vojni ni ostal zvest. Iz njegovih pism ni razvidno in tudi drugače ni zanesljivo znano, kaj ga je do tega nagnilo, vendar se splošno domneva, da je to bila skrb za ohranitev zveze z Nemčijo, o kateri ga je menda dunajski poslanik Tschirsky prepričal, da je na vsak način za vojno.

Čim se je Tisza "izpreobrnil", je pa postal najenergičnejši pobornik vojne, kar je iz njegovega značaja popolnoma umljivo. Povsodi je imel oči in prste in brezobzirno je kritikal napake, pri čemer ni prizanašal niti cesarju Francu Jožetu.

Med drugim je odločno obsodil prizadevanje nemškega poslanika Buelowa, da bi se Italija s koncesijami na Južnem Tirolskem odvrgla od vojne napovedi, avstroogrskega poslanika v Rimu, Macchia, je pa brezobzirno opsoval. — Ko je postalo pereče vprašanje, na kakšen način bi se mogla zadržati Romunija, da se ne bi pridružila antanti in se je govorilo o

koncesijah na račun Sedmograške, je pisal Tisza poslaniku Czerninu v Bukareštu pismo, v katerem ga je opozoril na Bukovino kot zelo primerno darilo za Romunijo. V Bukovini prebivajo — tako je pisal — samo Romuni in Nemci, a kar je Nemcev, so itak domalega sami židje. — Tako je bil vedno na straži za madžarske koristi.

Ko so mu prihajale razne prošnje za protekcijo, da bi dosegel premeščenje tega ali onega s fronte v etapo, je ostal hladno neizprosen.

Odstop zunanega ministra Berchtolda je bil v veliki meri Tiszovo delo. Berchtolda je sicer cenil, vendar je smatral, da položaju ni kos. To je Berchtoldu povedal v obraz, predno je o tem govoril s cesarjem. Franc Jožef je nato ponudil zunanje ministrstvo Tiszi. Le-ta pa je hotel v tako kritičnih časih ostati na čelu Ogrske ter je zato predlagal svojega zvestega prijatelja Buriana, o katerem je vedel, da bo vodil njegovo politiko. Tako je ta mož globoko posegal v avstroogrsko zunanjo in notranjo politiko. Kako malo srečno, je pokazal razvoj dogodkov.

Meseca junija 1917 je Tisza kot ministrski predsednik odstopil in šel kot poveljnik nekega huzarskega polka na fronto. Meseca oktobra 1918 se je mudil v Budimpešti. Dne 31. oktobra je nastala revolucija. Njegova družina ga je rotila, naj vsaj za malo časa zapusti prestolnico. Toda Tisza je odgovoril: "Nikdar v življenju se nisem skril. Kakor sem živel, tako hočem umreti". Ob pol štirih popoldne je množica naskočila njegov dom; štirje moški so stopili v dvorano. Tisza jim je prišel nasproti v spremstvu svoje žene in svoje nečakinje revolver v dvignjeni roki. Po par besedah je Tisza odložil revolver, četvorica je dvignila puško in grof Tisza se je smrtno zadet zgrudil.

RAZMOTRIVANJE SLOVENSKEGA FARMARJA.

Adair, Ia.

Cenjeni g. urednik: — Pred par dnevi smo že orali po teh krajih, vse je bilo zeleno, pa je zopet pritisnilo drugo vreme. Na veliko soboto je bilo pri nas, kakor pred Božičem. Sneg je padal cel dan. Na veliko nedeljo smo imeli pa tako slano, da je vse opalila. Po pašnikih, kjer je že trava jela odganjati, se sedaj vidi, kakor bi kdo kako suho travo požgal. Snega je zapadlo po enih krajih do skoro enega čevlja visoko. Sneg res ni ostal in je v dveh dneh vse izginil, toda vseeno bo to precej škodovalo vsemu drevju, ker je jelo že odganjati, kajti cel teden prej je bilo gorko, se celo ponoči, kakor kako poletno noč. Zdaj imamo pa spet prav hladno vreme, ki ni pa nič kaj zdravo. Veliko ljudi je bolnih radi spreminjajočega vremena. Človek sploh ne ve, kako bi se opravil, da bi bilo prav.

Veliko se čita in piše o letošnjih volitvah. Naša država je v večini republikanska. Iovskih farmarjev ne boš pridobil za kako drugo stranko. Kajpa da republikanci sicer prihajajo s samohvalo, kaj vse so naredili že za farmarje in kako so farmarjem naklonjeni, češ, da varujejo ameriške poljedelske pridelke itd. Toda revežem, to je malim in srednjim farmarjem, prav malo varjejo pridelke. Velefarmarje pač, malih pa ne vidijo.

Pa bo kdo rekel, zakaj si pa farmarji ne organizirajo združnih trgov, to je Cooperative Markets. Seveda bi bilo to dobro, ali ko smo ameriški farmarji tako razdaljeni, da je za kak skupni tak nastop naravnost nemogoče. Zraven pa pazi tudi večji farmarji, da do

tega ne pride, zraven pa še drugi trusti ovirajo to. Saj po nekaterih državah so tuintam farmarji to že poskusili in se je dobro obneslo. Toda naleteli so na odpor celo pri železnicih, kajti kapitalisti drže skupaj. Na zapadu je zlasti to nemogoče. Še nedolgo tega mi je pravil neki prijatelj farmar, rodem Nemec, da so v zapadnem Kansasu, Texasu, Arizoni celi ranči, ki merijo po več tisoč akrov zemlje v rokah nekega bogatina, ta pa je baje obnem eden izmed glavnih delničarjev Santa Fe železnice.

Zdaj pa poskusim kaj proti tem velikim magnatom, da se potem bojkotirajo na celi črti, tudi pri prevoznini. In tako bo morda še marsikje drugje. Bogati trusti delajo roka v roki in držijo, kakor veriga. Med nami in malimi farmarji tega ni, kakor tudi med delavci ne. Mi se preklamo za druge stvari in ne moremo skupaj. Tam kjer je glavno, da bi skupaj držali, to je pri prodajanju farmarskih pridelkov in pa pri kupovanju orodja itd., ravno tu nimamo nobenih organizacij in Bog vedi, če bo ameriškim farmarjem sploh kedaj prišlo to na misel, da se bo treba vsem farmarjem od Atlantika do Pacifika združiti, če bodo hoteli, da jih ne bodo razni trusti na tak način izkoriščali, kakor so jih doslej.

Ravno ta list A. S. je lansko leto enkrat pojasnjeval, kako smo farmarji izkoriščani, da gredo naši pridelki skozi dve ali tri roke, predno pridejo konsumentu v roke. In to je resnično. Vzemimo karkoli kdo hoče, farmar dobi prav malo ceno za svoj pridelek, ko pa pride v roke kupcu v trgovini po mestih, pa že stane desetkrat in več toliko, kolikor je farmar dobil za isto blago.

Vzemimo jajca. Po tukajšnjih farmah so plačevali prekupevalci jajca od 16 do 18 centov ducat lanko poletje in kupili so vse, kar so mogli dobiti. V časopisju pa smo čitali, da so se po zimi prodajale celo po 84c ducat. Prekupevalne družbe poleti jajca pokupijo, jih dobro spravijo, da se ne spridijo in jih pozimi za mastne dobičke prodajajo. Farmar, ki mora rediti kokoši, kar precej stane, dobil je na podlagi tega za jajce malo nad 1c. Po mestih pa so se ravno tista jajca prodajala po 7c komad. Kdor hoče, lahko vidi razliko, ki gre v druge žepe, farmarji pa tožijo, da ne morejo izhajati, ali z njihovimi produkti pa nekdo drug dela mastne dobičke. In tako je pri vsaki stvari.

Najslabše je med ameriškiimi farmarji to, ker nimajo svojih lastnih voditeljev, na katere bi se mogli zaneči. Zastopajo jih razni zastopniki, ali ti niso iz farmarskih vrst. Zato jih pa tudi tako zastopajo. Republikanska stranka, ki ima pa med farmarji glavno moč, pa šari z njimi in jih vleče za nos. Kako je Harding obljuboval vse, kaj bo storil za farmarje, in kako je obljuboval Coolidge in še mnogi drugi! Pa kaj so storili? Skrupicali so nekaj zakon, ki dovoljuje posojila farmarjem na daljša odplačila, toda kaj je to? Ali naj to farmarje reši, če se bodo zakopavali v mortgage, za katere morajo potem plačevati le visoke obresti? Pa vse to farmarjem prav nič oči ne odpre. Ameriški farmar je pač konservativen in na kak preobrat, tudi če bi mu kazalo v takem preobratu stokrat boljše, ne veruje. To se je že mnogokrat pokazalo. Oči se jim bodo odprle samo tedaj, kadar ne bodo mogli več naprej. Pa naj bo dovolj o tem.

Ravno na veliki četrtek sem prejel Vašo velikonočno številko. Prav lepa je. Izvrstno delate. Vi izdajate za praznike lepše izdaje kakor pa angleški listi. Vidno je, da Vaš list stalno napreduje. Kako izvrstno se je obnesla zadnja kampanja! Vidi se, da ima A. S. mnogo prijateljev. Saj je pa tudi res zanimiv list. Jaz komaj čakam vsake številke.

Pozdravljam vse čitatelje A. S. tu in onostran morja. Listu pa želim obilnega uspeha!

Farmar.

KAKO SO IZPADLE VOLITVE.

Joliet, Ill.

Veliko zanimanje je vladalo pred zadnjimi volitvami, ki so se vršile zadnji turek v našem mestu in okraju. Tudi Slovenci smo se energično udeleževali na političnem polju med zadnjimi volitvami. Naš rojak Mr. Kočvar, ki je kandidiral za nominacijo na republikanskem tiketu za državnega poslanca v illinojsko zbornico, je le za dobrih 2000 glasov ostal v ozadju, da ni dosegel potrebne števila glasov, da bi bil nominiran. Skupaj je dobil v našem okraju 10,001 glas in v DuPage okraju pa 777, skupaj 10,778 glasov. — Drugače pa je zmagala pri nas na celi črti Deneenova stranka na republi-

kanskem tiketu. Small in njegova politika je na celi črti poražena.

Na demokratskem tiketu pa so nominirani skoro brez vsake opozicije sledeči naši rojaki: Mr. John A. Zelko Jr. za klerika na Circuit Court, Mr. Ant. Nemanich Jr. za koronerja in Mr. William J. Grahek za okrajnega inženirja.

Poročevalec.

SMRTNA KOSA V CANONS-BURGU.

Canonsburg, Pa.

Iz naše nasebine so jako redki dopisi. Ne vem, kaj je temu vzrok. Sv. postni čas je minul. V cerkvi sv. Patrika smo imeli molitev sv. Križevega pota po dvakrat na teden, v sredo in petek zvečer. Na cvetno nedeljo smo imeli tri sv. maše ob 7., pol 9. in pol 11. Slednja je bila peta s procesijo in blagoslovom oljke. Na velikonočno nedeljo smo imeli ravno tako tri sv. maše. Torej kdorkoli je hotel, je lahko šel k eni ali drugi, prilika mu je bila dana.

Naša slavna KSKJ. po očetovsko skrbi za svoje člane stavarje, ki že nad eno leto vodijo boj za svoje pravice. — Naše društvo sv. Jeronima št. 153 KSKJ. je prejelo od Mr. Joseph Zalarja, gl. tajnika K. S.K.J. svoto \$105.00, da se plačuje asesment za člane stavarje našega društva. Mr. Zalar piše tajniku našega društva, da se ne sme nikogar črtati ali suspendirati radi asesmenta, to je izmed onih, ki so po stavki prizadeti. Piše, da ako je potrebno, da bo še poslal denar za asesment za one, ki ne morejo vsled stavke plačevati asesmenta. V imenu prizadetih moja najlepša hvala slavni KSKJ.

Po dolgi in mučni bolezni je dne 5. aprila preminul rojak Jakob Frank, doma iz vasi Čelje pri Ilirski Bistrici. Tu zapušča žalujočo soprogo in dva nepreskrbljena otroka in štiri brate. Bil je član društva "Poštojska Jama" št. 138 SNPJ. Pogreb se je vršil 7. aprila ob 2. uri popoldne na katoliško pokopališče. Moje sožalje, pokojniku pa večni mir in pokoj!

Ob koncu mojega dopisa pozdravljam vse cenjene čitatelje tega vrlega lista. Kaj pa, da nas je Tone s hriba tako zapustil? Preveč počitnice si je že vzel. Tone, pridi zopet na dan!

Naročnik.

Tolazba. — Prvi dijak: "Kaj te tišči, tovariš, da delaš tako obupen obraz?" Drugi dijak: "Denarja nimam."

Prvi dijak: "Kako te naj tišči to, česar nimaš!"

Navihan Pepček. — Učitelj: "Kdo ve, česa pred 50 leti še ni bilo?" — Janezek: "Avto, telefon, električna luč, zrakoplov." — "No, Jožek, veš ti tudi kaj?" — Jožek: "Mene še tudi ni bilo!"

Jasen odgovor. — Častnik je vprašal novinca: "Kaj boste storili, ako vas zadene kroglja v koleno?"

Vojak: "Padel bom!"

Počakati je treba. (Prispevek.) — Ti Mimogrede si pa zelo nestrpen. Počakaj, kaj se hudeješ, če ti Molek takoj ne odgovori, zakaj niso pri tetti objavili tistih ministrantov v oglasu Victor Co. Molek je točen človek, ti že odgovori, če prej ne, o svetem Nikoli. Obenem pa je sedaj tudi prezaposlen. Ali nisi opazil, da daje nam nekaterim stanovske pridige in pridige o principih? — Zares prava sraka, ki nad vsakim kupom sraka, pa ji gre kaj v nos ali ne... — V. Cicero.

Leave it to the Irish! — Irci najdeš v vsaki ameriški vasi in v vsakem ameriškem mestu. Navadno je po manjših mestih Irec na županskem stolu, če ne na tem, Chief of policeja pa gotovo Irec. Čudno le, da ni že Kolumb našel v Ameriki Irec. Z njim, pa bi ne staval, da je gotovo kak Irec prišel. To mi je prišlo na misel, ko se poroča, da je z Nemcima, ki sta priplula prva po zraku iz Evrope v Ameriko, prišel tudi Irec, polkovnik Fitzmaurice.

Točen odgovor. — Tujec, ki ni še nikoli bil v Žabji vasi, je naletel na polju na kmetico in jo vprašal: "Mati, ali ne drži ta pot v Kurjo vas?"

"Da," je odgovorila žena, "kar tukajle naravnost idite in se ob njivi, kjer smo mi imeli lansko leto oves, obrnite desno!"

Rešitev v zadnjem hipu. — A.: "Pomisli, iz cikursa je ušel lev ter tekal za mano. Kaj misliš, kako sem se v zadnjem hipu rešil?"

B.: "No, kaj si napravil?" A.: "Enostavno! Zgodba je izmišljena."

Hvala za pozdrav. — Kaplan je imel prvo pridigo. Za geslo se je naučil pismo sv. Pavla na Efezane.

Takoj po prvem stavku, ki se glasi: "Apostol Pavel vas lepo pozdravlja," pa se mu ustavi in ni znal naprej.

Organist (misleč, da čaka kaplan na odgovor): "Vsa naša fara se sv. Pavlu zahvaljuje za pozdrave."

Sredstvo zoper izpadanje las. — Plešec (v lekarni): "Sredstvo za rast las, ki sem ga kupil pri vas, mi je naravnost škodovalo. Izpadli so mi že zadnji lasje."

Lekarnar: "Povsem naravno, zakaj stari lasje morajo napraviti prostor novim."

Mudi se za zajtrk. — Mala Urška (ki se je pravkar zbudila): "Mamica, dajte mi hitro zajtrk! Strašno sem lačna."

Mati: "Ti moja uboga lakotna, saj si šele odprla oči." Urška: "Že res, mamica, toda pomislite, vso dolgo noč nisem ničesar jedla..."

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

* PODLISTEK *

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman. — Iz madžarsčine prevedel F. Kolenc.

— Odločno lahko trdim, da v tem škričlju, ki ga imate vi, g. sodnik v rokah... Stvar je namreč ta, da sem imel desetletno vinjet, ki jih nisem mogel porabiti. Žena je prišla na misel, da jih naj nalepim na male papirnate škričlje. Ravno včeraj zvečer so bile gotove; domov so mi jih poslali in odprl sem jih ravno v trenutku, ko je vstopil mladi mož z grbo. Včeraj je torej on bil edini kupec, ki je v takem škričlju dobil cukur.

— Hvala!... Lahko greste.

Ko je trgovec zaprl za seboj vrata, se je redarni kapitan zmagoslavno obrnil proti pravniku:

— No, g. pravnik... ali sedaj verjame, da je Tuzar spretel človek... Kaj ne, ta zna vohati?

III. Orjak.

Lastnik "Belega krokarja" je imel prav: večerni listi so v dolgih stolpcih poročali o umoru in so s svojimi poročili puščali široko polje policijskim reporterjem. Priznati se mora, da so v par urah naravnost na čudežen način izsledili bližnje življenjske podatke moža, ki je postal žrtev senzacionalnega zločina.

Osobje izsledovalne oblasti je iz časopisov dooznalo, da je bil Nikolaj Berenyi bogat posestnik. Pet let je temu, da mu je umrla udovela mati in velikansko posestvo sta podedovala dva sina: Nikolaj in Gida.

Gida, starejši sin, je dobil polovico vrednostnih papirjev in je bil solastnik štirinastropne hiše v Budimpešti. Nikolaj je podedoval dvatisoč orlov obsegajočo, nezadolženo posestvo, na katerem je pridno gospodaril.

Čudovito nasprotje med obema bratoma. Eden je na pesti razsipaval denar; kakor da je čakal le materine smrti, da bi potem mogel zadostiti do tedaj zadušenim strastem. Bil je znana osebnost med občinstvom konjskih dirk. Splošno znano je, da je pri neki igri v Montecarlo izgubil dvestotisoč frankov. Na veliko je trošila denar tudi žena in lahkomišelnica zakonca sta nekoga dne prišla do spoznanja, da je lepo posestvo splavalo. Štirinastropna hiša se je skoraj zrušila pod veliko težo. Nikolaj pa je nasprotno štedljivo živel in posestvo je od leta do leta naraščalo.

Strasti za razsipavanje ni imel; gostilni

se je čuval, ker je imel srčno bolezen. S tem se da razložiti, da ni mislil na ženitev in starejši brat je računal na to, da v kratkem zopet pride do posestva. Lepe nade so se naenkrat izjalovile. Nikolaj Berenyi se je lani v Herkulesfürdö seznanil s hčerjo revnega uradnika Franca Horvata v Budimpešti in se je strastno zaljubil v njo. Ona je ljubezen vračala. Od tega časa naprej je mladenič pogosto potoval v Budimpešto, da bi obiskal svojo izvoljenko. Pretekli teden je zaprosil za njeno roko, na 7. tega meseca so določili zaroko. Do uresničenja tega načrta ni prišlo. Berenyi je bil 6. umorjen...

To so podatki, ki so oblast od bližje zanimali. Reporterji so, kakor po dogovoru, obrnili pozornost policije na brata umorjenega mladeniča, ki je vsled nameravane bratove ženitve izgubil upanje na sijajno dedščino.

Mihail Tuzar je v detektivski sobi po dvakrat prečital časopisna poročila. Zamislil se je:

Za vruga!... Ko da je vse to pisano z namenom, da me odvrne od prave smeri! Med vrstami skrite obdolžitve; interesi pokvarjenega, zadoženega Gide Berenyi so zahtevali, da se sklenitev zakona prepreči, zato je verjetno, da je on izvršil umor... Dobro! Toda jaz sem prepričan, da morilec ne more biti nikdo drugi, ko oni mladi grbavec. Izključeno pa je, da sta Gida Berenyi in grbavec ena in ista oseba. Po opisu cukrarja je moj mož približno dvajsetleten, Gida Berenyi — če je v resnici brat umrlega — pa najmanj tridesetleten... Mogoče je, da je umor njegova ideja, a v tem slučaju je mogel biti le podpirivalec, ker je več ko gotovo, da je zločin delo grbavca...

(Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

22 Nedelja — Sv. Soter in Kaj.
 23 Ponedeljek — Sv. Jurij.
 24 Torek — Sv. Fidel.
 25 Sreda — Varstvo sv. Jožefa.
 26 Četrtek — Sv. Klet.
 27 Petek — Sv. Peregrin.
 28 Sobota — Sv. Pavel od Križa.

Rev. K. Z.:

DRUGA NEDELJA PO VELIKONOČI.

1. povelkonočna: Jezus se prikaže apostolom.
 (Jan. 29, 19—31.)

Bešlo je vzeto iz pisma sv. Petra apostola. Zgodbe stran 1091. na desni tretji odstavek ali 30. vrstica pisma in nadaljnjih 14 vrstic, do besed "... in škofu svojih duš".

Jezusovi smo. Kupil nas je iz sužnosti za ceno svoje presvete krvi. Ko nas je pa odkupil, želi, da gremo za njim. Zato nam je svoj zgled zapustil, da hodimo po njegovih stopinjah. Težka je pot k Bogu. Nevarna je. Toliko sovražnikov preži na našo ubogo dušo ob poti, da bi jo uničili. Speljati jo skušajo s pravega pota na pot ki vodi proč od Boga. Zato potrebujemo voditelja in varuha. In ta voditelj je Jezus s svojim naukom in s svojim zgledom.

"On ni greha storil, tudi ni bila najdena goljufija v njegovih ustih". Zato mu lahko zaupamo. Zato z mirno vestjo lahko ledimo takemu voditelju. Vse naše težko življenje je sam preživel. Vse naše trpljenje v nezmerno povečani meri je sam pretrpel. Vse krivice je sam na sebi prestal. Da, celo naše grehe je nase vzel in jih je "sam nosil na svojem telesu na lesu" sv. križa in zanje zadostil. Tako je bila naša od grehov ranjena duša z "njegovimi ranami ozdravljena". "Kako izgubljene ovce smo bili" morda še pred postom. V postnem času pri sv. spovedi in velikonočnem sv. obhajilu smo se pa "obrnil" k pastirju in škofu naših duš" k Jezusu Kristusu. Zato sedaj za njim!

Tako nam sv. Peter slika v današnjem berilu Jezusa kot našega dobrega pastirja in voditelja v našem življenju in vabi za njim.

Sledimo mu. Poslušajmo njegov nauk in sledimo njegovemu zgledu pa ne bomo zašli.

Evangelij je vzet iz evangelija sv. Janeza 10. poglavje, 11. do 16. vrste. Zgodbe stran 345 na desni prvi odstavek z besedami "Jaz sem dobri pastir. ..." cel odstavek.

Nauk berila potrjuje Gospod sam v današnjem evangelju, ker se imenuje dobrega Pastirja. V mični podobi slika razmerje, katero želi, da bi vladalo med njim in vsemi njegovimi "ovcami", t. j. tistimi, ki bodo vanj verovali in ga sprejeli za svojega Zveličarja. In v resnici, kdo bi mogel biti naš boljši pastir, kakor on sam, ki je "dal svoje življenje za svoje ovce". Veliko vodnikov se nam usiljuje v našem življenju. Veliko je pastirjev, ki bi radi pasli ljudi. Hudobni duh bi bil rad tak pastir. Pa samo zato, da bi kot volk raztrgal duše in jih večno pogubil. Naše strasti so tudi pastir, ki se usiljujejo, da bi nas pasle. Pa gorje nam, ako bi jim sledili! Hudobni svet, slabo časopisje, brezverci, socialisti, in drugih še in še. Vsi se nam usiljujejo. Pa naj sledimo takim pastirjem? Vemo, da bi bilo napačno. Tako nam ostane edini pravi pastir, tisti, ki more reči o sebi "da je dal svoje življenje za svoje ovce". Ako kdo za koga žrtvuje svoje lastno življenje, kakor je to storil Gospod, potem mu mora biti gotovo pri srcu dobrobit naš. Zato za Jezusom!

ima pa Gospod tudi vidnega svojega zastopnika med svojimi ovci, da jih pase v njegovem imenu, to je sv. oče papež za celo cerkev, škofje za svoje škofije in župniki v svojih župnijah. Ti vsi so pastirji božji po svojem stanu in službi. Ti imajo dolžnost skrbeti za čredo Gospodovo. In tem daje Gospod Jezus posebno resne nauke z današnjim sv. evangelijem. Nam vernikom daje na eni strani nauk, da moramo poslušati te svoje pastirje. Kako naj nas drugače vodijo, ako bi jih mi ne sprejeli, ni ne poslušali?

Vsak kristjan mora spadati v sveto cerkev, v gotovo škofijo in v gotovo župnijo. Kdor bi ne spadal v nobeno župnijo, bi ne spadal v nobeno škofijo in tako tudi ne v skupno čredo Kristusovo. Zato "ne more imeti Boga za očeta, kdor nima sv. cerkve za matere". Veliko naših ljudi po naselbinah se za to prav nič ne zmeni. V nobeno župnijo počejo spadati. To pa radi tega, da do nobene ne sprejmo bremen, ki jih to spadanje nalaga. Zato, vedi, človek, ti moraš spadati v kako župnijo! Kjer je slovenska, moraš spadati tja! Kjer slovenske ni, si lahko izbiraš sam ali je oblast določila, kam moraš spadati. Zato slabo spričevalo svoje vere bi si pa dali, ako bi samo radi nekoliko dolarjev letnih prispevkov ne spadali nikamor. Kristus je dal za nas svojo kri. Pa bi mi sami za se, za svoje večno zveličanje ne hoteli žrtvovati nekoliko dolarjev na leto?

In naši pastirji ne smejo biti najemniki, ki bi svojih dolžnosti do ovac božjih ne izvrševali, ako nečajo, da jih bo enkrat čakal strogi odgovor pri Bogu. In ta služba ni lahka, to ve vsak župnik, posebno oni, ki je goreč v svoji službi, ki mu ni vse eno, kaj in kako se živi v župniji. Težka je služba radi volkov, ki prihajajo v čredo Gospodovo trgat ovce s pohujšanjem, s slabimi društvi, s slabim časopisjem, s slabimi lokali i. t. d. Župnik, ki podi te volkove proč, je v nevarnosti, da ga ugriznejo. Težka je služba radi upornosti ovac. V vsaki župniji se dobe take ovce, ki pod pretvezo koristi župnije, farnega napredka, ali društev sejejo razdor med farani in upor proti postavnemu pastirju. Ako župnik nastopi proti takim, je gotovo, da mu bodo zagrenili življenje.

Zato, dragi župljani, bodimo vsi dobre in poslušne ovce našega nebeškega dobrega Pastirja Jezusa. Sledimo njegovemu nauku in njegovemu zgledu. Bodimo pa tudi dobre ovce svojih vidnih pastirjev, namestnikov tega dobrega pastirja, in ne grenimo jim življenja s svojo upornostjo, ker s tem škodujemo samo samim sebi.

20 let prostovoljno zaprt.

KER NI SMEL POROČITI DEKLE, KATERO JE LJUBIL, SE JE ZAPRL V CELICO. — LE NJEGOVA MATI JE HODILA K NJEMU. — PO SMRTI MATERE JE PRISL IZ SKRIVALIŠČA.

V Lazah na Notranjskem stoji mogočna Krajnarjeva domačija. Pred dobrimi dvajsetimi leti je domač sin, Franc Krajnar, nameraval poročiti vaško dekle, Julko, katero mu pa njegova mati ni pustila vzeti. Od žalosti, ker ni dobil dekleta, katerega je ljubil, se je zaprl v celico na domačiji in le mati je hodila k njemu ter mu prinašala hrano. Zdaj pa, ko je mati umrla, je prišlo njegovo skrivališče na dan.

Na urgenco orožniške postaje v Planini in sreskega sanitetnega referenta dr. Papeža v Logatcu, da je nujno potrebno izolirati Krajnarja od njegove okolice, je sodišče v Logatcu te dni odredilo, da se prepelje France Krajnar v ljubljansko splošno bolnico. Ko se je pripeljal avtomobil v Laze, da odpelje Krajnarja, se je okoli Krajnarjevega doma kar trlo ljudi. Zasedena so bila celo vsa okna na podstrešjih sosednjih hiš, samo da bi Krajnarja bolje videli.

"Po Krajnarja so prišli," je šlo od ust do ust. "Bog ve, kakšen je neki!"

Ko se je France Krajnar končno prikazal pri vratih v spremstvu podžupana Kermavnerja in zdravnika dr. Perparja, so ljudje imeli le malo časa, da si ga natančno ogledajo. Prvo, kar so uganili, je bilo to, da je videti popolnoma normalen človek. Krajnar se je nekako nervozno ozrl na ljudi, nakar je naglo

stopil v voz. Seveda se je pri tem zelo čudil avtomobilu, ki ga je šele sedaj prav spoznal. "Kako lepo je, da sem zopet na prostem, a še lepše je, da sedim v avtomobilu in da bom po dolgem času gledal te lepe naše kraje!" je rekel.

Krajnar pripoveduje o svoji življenjski drami.

Ko si je Krajnar nekoliko ogledal iz avtomobila svoj domači kraj, je začel takole odgovarjati na vprašanja:

— Zakaj ste se zaprli pred svetom?

— Hotel sem se oženiti, pa mi ni mati pustila. Pozneje, ko sem hotel iz cimra, pa nisem imel gvanta.

— Kako ste preživeli prva leta?

— Bilo mi je silno dolgčas. Pomagal sem si s tem, da sem pisal spomine in si zapisoval, kaj mislim in občutim.

— Koliko časa ste pisali spomine?

— Dolgo časa; koliko, ne vem.

— Kje pa imate te spomine?

— Ostali so v cimru v omari.

— Ali veste, koliko časa ste bili zaprti?

— L. 1908. sem odšel v cimr, zdaj pa mislim, da je l. 1913., 14. ali 15.

— Ali vam je kdaj prišlo na misel, da ni prav, kar počenjate?

— Seveda mi je prišlo in še prav pogostokrat! Ko sem že obupaval, sem se zatekel k svetnikom in našel pri njih to-

lažbe.

— Kaj se vam je iz mladosti najbolj vtisnilo v spomin?

— To, da so mi ukazali zapisati se v Marijino družbo, kako sem živel v kasarni kot vojak in kako sem hodil na sejme.

— Katerih vaščanov, s katerimi ste bili skupaj pri vojakih, se najbolj spominjate?

— Petrovčiča, Širca, Jožeta Milavca.

— In katerih sošolcev?

— Boleta (ravnatelj banke "Slavije", opomba poročevalca).

— Kaj pa profesorjev?

— Grobminga, kateheta Gnezde, direktorja Junovića.

— Kaj pa Julke, ali se je še spominjate?

— O ja, še! Pa kaj, ko so mi prepovedali, da bi se oženil z njo!

— Ali bi hoteli videti starega Modica, ki je šel za vas snubit?

— O seveda bi ga rad, pa še zelo rad!

— Ali veste, da je hotel večkrat k vam, pa ga niso pustili?

— Lahko mogoče, toda jaz o tem nič ne vem.

Kako je Krajnar prvič spoznal bodočega dediča.

Po kratkem postanku pri Kramerju v Logatcu, kjer je Krajnar takoj spoznal gospo Kramerjevo in se spominjal vseh starih znancev Logatčanov, je avto krenil dalje.

— Kam se sedaj vozimo?

— Proti Vrhniku!

— G. Krajnar, kaj pravite, koliko je vredno vaše posestvo?

— Ja, gozdov je zelo veliko! Tako bi rekel 50.000 goldinarjev. Rajši pa več!

— Komu mislite izročiti posestvo?

Na to vprašanje je Krajnar nekaj časa začuden gledal predse, nato pa odvrnil:

— Na posestvu vendar gošpodarita mati in Urbas (Krajnarjev oče, ki je umrl po svetovni vojni.)

— Kaj pa, tegale, poznate?

— Zdaj ga že poznam, prej ga nisem. Ko sem stopil v vožjo, sem ga prvokrat videl. Rekel mi je, da je Gabrina z Unca in da pomaga pri gospodarstvu.

— Kaj pa vi, Gabrina, ali ste Krajnarja že kdaj prej videli?

— Ne, danes prvokrat!

"Tudi sem videl Turke in Ruse."

— Ali se vam zdi prijetno v avtomobilu?

— Ni mi bilo kmalu tako lepo pri srcu. Ljubljana mora biti zdaj še mnogo lepša kot takrat, ko sem jo zadnjikrat videl!

— G. Krajnar, ali veste, da je bila svetovna vojna?

— Če je bila prav svetovna vojna, ne vem. Pač pa sem velikokrat slišal streljanje. Tudi sem videl Turke in Ruse. (Bosance s fesi in ruske ujetnike.)

— Kaj naj sporočim znanecem?

— Da sem zdrav in da sem le včasih bolehen.

Ko je vozil avtomobil skozi Selenburgovo ulico, je Krajnar z velikim zanimanjem motril in se čudil, kako se je Ljubljana izpremenila. Pred bolnico se je z veseljem postavil pred fotografski aparat, nakar je vsem spremljevalcem krepko stisnil roko in dejal:

"Saj se bomo kmalu zopet lahko videli!"

HIŠA NA PRODAJ

zidana, 2 stanovanja po štiri sobe, elektrika, plin, klet in podstrešje. Proda po nizki ceni. Vprašajte za pojasnila na: 1925 W. 21st Pl., Chicago, Ill.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovencem ob času pogreb. — Mrtvašnica na razpolago. — Avtomobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Za mesec majnik

priporočamo

ZA CERKVE, KAKOR TUDI ZA DOMAČE ŠMARNIČNE POBOŽNOSTI

našo veliko izbiro

ŠMARNIC.

V zalogi imamo sledeče:

- 1) Evharistične šmarnice (Fr. Bernik), usnje, zl. obreza\$1.25
- 2) Marija, vrtnarica našega srca, ali Šmarnični misijon (Seigerschmied)95
- 3) Marija v predpodobah in podobah, šmarnice (J. Volc)95
- 4) Šmarnice, ali romanje v nebeško kraljestvo (Škufca) 2.00
- 5) Marija, vzor krščanskega življenja, šmarnice (dr. Krulje)95
- 6) Znamenje na nebu, šmarnice (Jerše)95
- 7) Marija in sv. maša, šmarnice (Bernik)95
- 8) Lavretanske šmarnice (Jerše)95

Marijini častilci bodo z veseljem prebirali tudi sledeče knjižice:

- Kratko navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, kraljice src\$0.75
- Sveti rožni venec. Poučna in nabožna knjiga za krščansko ljudstvo 1.00
- Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje65

Č. gg. duhovnikom bi priporočali brošuro Duhovni pastir — Govori za majnik in za stanovske družbe (Finžgar)\$0.45

Naročila, katerim priložite potrebno svoto denarja, blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Cena plinu
znižana

OD 1. APRILA 1928 DALJE

PREBIVALCI v Chicago bodo letno prihranili nad \$2,135,000 s tem, ko je cena plinu znižana, začeni s 1. aprilom.

Prostovoljno je Peoples Gas Light and Coke Company znižala ceno plinu, kar pomeni, da je veliko napredovala v teku devetih letih. Vsak dodatek pri proizvodnji plina in oddaje plina ter vsak korak, ki ga napravi kompanija je vsmerjen proti cilju, ki je:

„Za izboljšanje plinov službe, ki se z vsakim dnem večja v Chicagu, in za nižjo ceno, da se plin lahko praktično uporabi povsod, bodisi doma, pri trgovini ali industriji.“

Naznanilo o redukciji cene za plin je dobrodošlo vsakemu prebivalcu v Chicagu, ki uporablja plin. Po novi ceni se računa 90c za 1,000 kubičnih čevljev, namesto 95c.

PROSTOVOLJNO ZNIŽANJE CENE

Prostovoljno znižanje cene se je ustanovilo za take, ki porabijo mesečno nad 10,000 kubičnih čevljev plina za kuho, pranje, sušenje, likanje in več drugih stvari. Znižana cena je tudi v korist tistim, ki za gorkoto hiše porabijo nad 7000 kubičnih čevljev plina. Postovoljno znižanje cen bo omogočilo, da si bodo tudi drugi omislili

peči za gorkoto in toplo vodo, za v stanovske hiše, za trgovine ali pisarniške sobe, katere se tudi lahko z plinom zdaj ogreva. Pripravne so tudi plinovne peči za toploto v garažah in za domače hladilnice. Ako želite imeti katero izmed teh udobnosti, pišite ali pokličite po telefonu katerokoli naš urad.

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

122 South Michigan Ave. — Téléphone WABash 6000 and 15 Neighborhood Offices

S PLINOM VSE BOLJŠE LAHKO NAPRAVITE

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

PREDGOVOR PREVAJALČEV.

Ob ravniku, tam kjer solnce navpično sije na zemljo, kjer ne poznajo ne snega ne leda ampak le večno zeleno pomlad in večno vroče poletje, tam se razteza džungla, afriški pragozd.

Stotine in stotine kvadratnih kilometrov sega na vse strani, cele evropske kraljevine bi našle v njej prostora. Pa to ni gozd, po katerem bi se človek zložno sprehal, ki bi po njem vodile poti in ceste. Po tem gozdu gredo poti v višini dvajsetih do tridesetih metrov po mogočnih vejah, ki so debele kakor pri nas debela najdebelejših dreves. Neprodna goščava, grmičje, mlado drevje, slak in divja trta rastejo po tleh, noben človek bi se ne preril skozi, le težko najde svojo pot žival nizko ob zemlji.

In iz te goščave se dvigajo petdeset do šestdeset metrov visoki orjaki džungle, listnato drevje, našim bukvam in hrastom podobno, velikani, ki merijo v deblu štiri do šest metrov v obsegu in v vejavi dvajset do trideset metrov v premeru. Veja sega v vejo, gosto se prepletajo, da brez mnovega truda prideš od enega drevesa na drugo. In po deblih in vejah se vije srbot in vinska trta in bršljan ter spleta udobna plezišča za prebivalce džungle.

In vse zeleni in cveti in raste bujno, kakor more zeleneti in cveteti le pod žarkim afriškim solncem. Kamor pogledaš, povsod žive, pestre barve, orjaški cveti nepoznanega imena mamijo oko, opojni duh leži v zraku.

Hladen polumrak zagrinja notranjščino pragozda, tudi poldnevno solnce malokje prodre skozi gosto listnato streho, le vrhovi dreves se kopljejo v večno jasni solnični svetlobi. Tla pokriva debela plast listja in vej, trha, trha debela velikanov, ki jih je razcepila strela ali izruval vihar ali podrla starost, leže križem in še povečavajo zmedo in zamotanost.

Tu in tam pa je tudi v džungli poskrbljeno za oddih. Kdove, v kateri davni dobi si je viharji vrtnec poiskal pot skozi pragozd, izruval drevesa ter je pometal na vse strani. Druga niso zrastla in nastala je odprta planota, travnik sredi džungle, ki se ga seve nikdar nobena kosa še ni dotaknila.

Pa džungla ni mrtva, v kljub temu, da še ni hodila človeška noga po njej. Mirijade in mirijade drobnih bitij žive v njej in od nje. Ptičji se spreletavajo po vejah, ki se njihovo perje blišči v solncu kakor zlato in smaragd in rubin, silne strupene kače se plazijo po goščavi, levi in leopardi in druge roparice so tu doma in slon, ki si s svojim silnim telesom ulomi in utere pot skozi zapleteno džunglo. In tukaj je tudi doma gorila, orjaška človeku podobna opica.

Že pred mnogimi stoletji so lovci in popotniki prinesli iz Afrike novico, da živi tam v temnih pragozdih "divji človek", strašno močen in velik, ki da pa ne zna govoriti in le neke čudne lajajoče, hreščee in grgrajoče glasove od sebe daje.

Dolgo se ni nič gotovega vedelo o tem bitju, šele leta 1847 je zasledil misijonar Savage v zapadni Afriki veliko opico človeške postave, ki so jo domačini imenovali gorilo.

Gorila je med vsemi opicami najvišja in najmočnejša. Skoraj šest čevljev meri (dobra dva metra), silno širok je v plečih, dolge roke ima, debele so kakor moško stegno in mu segajo skoro do kolen. Prsti na rokah so razviti kakor pri človeku. Noge so kratke in nimajo meč. Repa nima. Lice je široko in golo, tudi dlani so gole. Ves je črno kosmat.

Gorila je neomejen gospodar v svojem gozdu. Živi v rodovih in družbah. Vsako družbo vodi najstarejši in najmočnejši samec, kateremu se mora vse na slepo pokoriti. Njegovo oko vse vidi, njegovo bitro uho vse sliši, noč in dan skrbi za varnost svoje družbe, ki med tem brezskrbno skače in burke uganja. Kot glavni družine razsoja prepira in navadno oba prepirajoča se lastno ročno oklofuta. Vsak upor, vsako nepokorščino ostro kaznuje, če se kdo ustavlja, ga pretere in premikasti.

Podoben je človeku, vendar ta podobnost ni tolika, kakor se navadno misli. Najbolj podoben mu je še v glavo, posebno v mladosti, ker ima golo lice in ušesa človeškim slična. Pa čelo je nizko in nazaj potlačeno, nos je širok, ploščat. Roke ima pravzaprav štiri, ker ima na vseh udih gibčne prste in ker more na vseh sklepati palce z vsakim prstom ter tudi z zadnjimi udi, z "nogami", grabiti in držati. Po koncu pa le s težavo hodi, ker nima podplatov in ne pete, tudi meč nima.

Gorila je le odurna, divja spaka lepega človeškega telesa.

Kakor vse opice je tudi gorila zvedav in radoveden pretkan, nevoščljiv, pa tudi potuhnen in maščevalen. Strast in jeza mu hipoma vzkopita in takrat divja in besni in je nevaren celo lastnim tovarišem.

Star gorila je siten čmernež, divjak in okrutnež, pa tudi okoren in len. Rad sameva in se izogne družbi.

V mladosti pa je ročen in skočen, nemiren in živahen. Vsak čas mu pride druga misel, z drevesa skoči na zemljo, spleza kakor verica spet nazaj na drevo, utruga cvet ali sadež, ga poskusi, vrže proč, seže po drugem, si ga dene v usta, se spusti več metrov globoko na spodnjo vejo, zleze gibčno na kraj, se zaziblje in zavijti na drugo vejo, preišče ptičje gnezdo, malo posedi, se pomakne k tovarišu, mu začne po kožuho iskati uši, hipoma nastane velik vrišč, nekje na bližnjem drevesu se lasajo in uhajo, vse hiti tja, glav var jezero prikašče, pograbi tega, pretrese onega in spet je mir v družini.

Živi od sadja, cvetov, listja in žuželk, od ptičjih jajc in mladih ptičev. Meso je le malo-kedaj.

Eno lepo lastnost ima, ki je po njej poseben podoben človeku. To je njegova neizmerna ljubezen do mladičev.

Samica ima navadno le enega mladiča, ki se koj oklene matere, s sprednjima rokama okoli vratu, z zadnjima pa okoli lakotnic, in tako ga nosi mati seboj. Kadar mirno sedi, ga vzame v naročje, ga liže in snaži, boža in poljublja, gleda dopadljivo, ziblje na rokah in k sebi pritiska. Ko malo odraste, mu da igrati z drugimi mladiči, pa tudi pazi nanj s skrbnim očesom. Ako se le pokaže sum kake nevarnosti, koj ga pokliče k sebi in zbeži z njim v varen kraj.

Rada ima svojega mladiča, vendar ga tudi v strah vzame in celo našeška ga, ako je nepokoren in se ne vede po njeni volji. Če nima lastnega zaroda, ali če ji mladič pogine, ukrade tuje dete. Zgodilo se je baje celo, da je v bližnji naselbini ukradla človeškega otroka in si ga odnesla seboj v pragozd, v zameno za izgubljenega mladiča.

Pa najsi so vse te podobnosti še tako velike, nepremostljiv prepad zija med opico-gorilo in med človekom — manjka ji razuma.

Moderna veda se trudi in nas hoče prepričati, da je človek potomec živali, posebič potomec visoko razvitih človeku podobnih opic, ter kot dokaz za to navaja podobnosti med človeškim in opičjim telesom. Pa kaj jim pomaga vsa podobnost, ko pa niti najbolj razviti gorila še nikdar ni pokazal sledov razuma in proste volje. Vse dela le po nagonu, človeka sicer posnema, pa po lastnem razmišljanju se ničesar ne nauči. Tudi govoriti ne zna. Njegovi lajajoči grgrajoči glasovi sicer izražajo veselje in strah, kličejo, vabijo, svarijo, pa pojmov ali celo stavkov še nobeden gorila ni povedal.

Razum je dar božji in Bog ga je dal le človeku. Človek je otrok božji, ne pa potomec živali.

Od nekdaj so ljudje radi opazovali živali. Zgodbe iz živalskega življenja so zelo priljubljene. Kdo ne pozna na primer "Lisice zvitorepke" in različnih živalskih basni?

Na čisto nov, duhovit in izredno zanimiv način pa nam opisuje živalsko življenje in obnem z njim vobče življenje v pragozdih osrednje Afrike roman, ki ga danes podajemo našim bralcem. Pa knjiga nima samo namena, da bi opisovala živalsko življenje. Pokazati nam hoče tudi, da je trditelj "Človek je potomec opice" neresnična in lažnjiva, da je tak postanek človeka nemogoč.

Pisatelj nas pelje v afriško džunglo, od mladih nog živimo skupaj z živalmi pragozda, pohajamo na lov, delimo z njimi veselje in žalost, da, celo pogovarjamo se z njimi, kolikor nam seve dovoljuje skromni besednjak živalskih vzklikov in krikov, — in vendar, pod enakimi prilikami, kako različno se razvijata žival in človek! Gorila ostane vključ svojim orjaškim močem vedno le žival, se ničesar ne nauči, in kako daleč ga nadkriljuje mladi fantič Tarzan pri vsem svojem slabotnem telescu! Božja iskra razuma ga uči in vodi in pripelje spet nazaj v človeško družbo, iz katere ga je tako kruto iztrgala usoda.

Tak je namen knjige, ako je prav razume-

no. Pa dajmo končno pisatelju priti do besede —!

Čenjeni bralci naj oprostijo dolgi predgovor! Zdel se nam je potreben, da bodo lažje umeli zgodbo, ki se vrši v daljnih, nepoznatih krajih in v nenavadnih okoliščinah.

DEDSČINA NA STREHI.

Bivši mornariški častnik Nikolaj Thierry iz Pariza premišluje, na kakšen način bi prišel do dedščine skoro 4 milijard frankov, ki mu po njegovem mnenju pritičejo. Thierry trdi, da je potomec nekega francoskega trgovca Jeana Thierryja, ki je umrl l. 1675 v Benetkah in zapustil imetje kakšnih 60 milijonov benečanskih skudov. Te milijone bi morali dobiti njegovi sorodniki na Francoskem, toda izvrševalec njegove poslednje volje je bil na

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",
kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

ŠEST DNI PREKO-OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 20. apr. — 11. maja
ILE DE FRANCE 27. aprila — 18. maja.

FRANCE 4. maja - 25. maja
(o polnoč)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavn francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Ave.
CHICAGO, ILL.

LASTNIK PRODA BUNGALOW s 5 sobami, zidan, topla voda, tla trdi les, na lepem kraju. Pokličite: Pensacola 3733. tsc

\$10.00 DO \$15.00 DNEVNO se lahko zasluži s prodajo "La Salle Tailored Shirts". Nobenega predznanstva ni treba. Ves čas ali le po delu. Tovarniške cene, izber velika. Vzorci krasni ZASTONJ. Pišite ali pokličite Sales Manager La Salle Shirt Manufacturing Co., Room 521, 100 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ 3 LOTE po \$495.00 in dobra hiša \$4,800. z vsemi udobnostmi. 32 minut od C. B. Q. R. R. Pojasnila: P. H. Jones, 251 Oak St., Hinsdale, Ill. t,s,p

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ZEFAN, pomočnik.
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267. Stanovanjski Rockwell 4882 in 8740.

potu v Pariz od treh razbojnikov oropan dokumentov. Napadalec so kmalu nato prišli in usmrtili, vendar je ostala vsa dedščina pri beneški državni banki, dokler je ni Napoleon z vsem ostalim njenim imetjem predal francoski državi blagajni. Če je vse to res, bi imel torej Nikolaj Thierry pravico zahtevati, naj mu pariška vlada vrne to dedščino, ki je z obrestmi in z obrestmi obresti zrasla na približno 4 milijarde. Toda tukaj postane stvar skoraj nepremostljiva. Po francoskih zakonih bi moral Thierry vložiti obenem s tožbo pol drugo milijardo frankov in teh seveda nima. Zdaj išče človeka, ki bi mu šel s to ogromno vsoto na roko in je težko, da bi ga našel.

Ta zna bolje! — Jaka in Frank sta bila brez dela. Hodi la sta okrog za delom, pa vse zastoj, dela nista dobila. — Frank pa zagleda nekega dne v Amer. Slovincu ponudbo \$20,000 za nove naročnike. Bere, ogleduje ter sklone poskusiti svojo srečo. Zvečer je šel okrog svojih prijateljev: vzelo mu je samo dve uri časa, pa je dobil 4 nove naročnike. Drugi dan je poslal iste na pravništvo in svoto \$20. Ker upravištvo dovoljuje polovico od nabrane naročnine za nove naročnike, je Frank na ta način zaslužil \$10.00 v dveh urah. Frank je sedaj ves vesel, ker je prišel do tako lahkega zaslužka in zdaj ob vsaki priliki agitira za A. S. — Tudi ti, ki to-le čitaš, lahko tako storiš. Ako si brez dela, tu je delo, primi zanj!

71 LET STARA TODA ŠE VEDNO KREPKA

"Canby, Minn. 5. marca. — Stara sem 71 let, toda se počutim močno ker Trinerjevo grenko vino me podžiga k delu. Sprejmite moje zahvala za to čudovito zdravilo. Vaša, Mrs. Barbara Koch." To pismo ne potrebuje komentarja. Trinerjevo grenko vino čisti drobovje, odpravi zaprtje, ureja tek do jedi in ojača ves sistem. Pri vseh lekarnarjih. Pišite na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. po BREZPLAČNI VZOREC. Priložite 10c za pošiljatelne stroške.

Kupon za brezplačni vzorec
Ime _____
Naslov _____
Mesto _____

Geo. R. Gustafson

VES SVOJ
ČAS MORA
PORABITI
ZA TO, DA
POSPEŠI
OP-
TIČNO TR-
GOVINO.

bo opustil trgovino z zlatnino!

Popolna zaloga na prodaj, demantov, — žepnih in stenskih ur — kakor tudi razne druge zlatnine.

KUPCIJA V SREDO JE BILA NEVERJETNO DOBRA, KAKRŠNE NISMO PRIČAKOVALI. VES DAN SMO IMELI POLNE ROKE DELA, TOLIKO JE BILO ODJEMALCEV. ČUDOVITO NIZKE CENE SO PRIVABILE KUPCE.

Vsaki dan je vse polno odjemalcev, ki kupujejo zlatnino za darila, bo jih pa še vsaki dan več. HITITE — HITITE, da dobite svoj delež!

Največja razprodaja te vrste

Take razprodaje še ni videl Joliet. Cene več kot polovico nižje. — Sklenili smo, da razprodamo vso zalogo zlatnine v dveh tednih.

Ne zamudite ta teden lepe prilike!

Le enkrat v življenju se človeku nudi taka prilika, da zlatnino lahko kupi za tako nizko ceno.

Geo. R. Gustafson
Optometrist & Optician
323 CLINTON STREET, JOLIET, ILL.

Mr. Geo. R. Gustafson bo trgovino z zlatnino opustil in pri tej priliki je znižal cene neverjetno nizko.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Tonejo ...

General Ludendorff in admiral Tirpitz, nekdanji zvezdi prve vrste na nemškem vojnem nebu, sta bila člana državnega zbora in zastopala politično smer, ki je merila na vpostavitve nekdanje pruske slave. — Zdaj sta oba izjavila, da ne bota več kandidirala, ko se bo v kratkem volilo v državni zbor. Ali je morda dosti dosežanje slave v javnosti? Težko. Kdaj je slave dosti?

Zadeva ima drugo lice. V nemški javnosti se je mišljenje tako izpremenilo, da struja prusovske politike nikoli ne bo prišla na površje. Mogoče, da bi bila oba v državni zbor še izvoljena, a njih stranka bi bila prav malenkostna. Malenkosti pa taki možje ne morejo prenašati. Ideje nekdanjih dni tonejo, nihče pa ne tone rad, nikakor ne kak vojni junak, zato pa stopita Ludendorff in Tirpitz na stran in pustita zvezdo toniti, sama pa ostane, ali bi vsaj rada ostala še na solncu.

Srečnih dni spomin ...

Primeroma majhen narod Mažarov se je znal postavljati. Govorilo se je o mažarskem globusu. Ni bilo malo Mažarov, ki so v resnici sanjali, da je ves zemeljski krog mažarsko pobarvan. Vojna in posledice so neusmiljeno razdrle te sanje. Spomin pa je le sladak. Mažarsko kraljestvo brez kralja še vedno strši, še bolj pa ne izgine. Kdor pa more sabljati, ima tudi ni več ... spomin pa ne izgine. Kdor pa more sabljati, ima tudi ni več ... spomin pa ne izgine. Kdor pa more sabljati, ima tudi ni več ... spomin pa ne izgine.

V osebi Justiniana Szeredyja so dobili Mažari novega primasa. Ko so ga upeljavali, so razvili sijaj pravega kraljevskega kronanja. Spomini, spomini nekdanjih srečnih in sladkih dni. Nekaj značilnega je pri tem. V katoliški cerkvi so vrata odprta do najvišjega dostojanstva vsem slojem. Novi primas je sin revnega lončarja, in dva brata delata v očetovi obrti sa-

motne mažarske vasi.

Dne mažarske slave so minili, ostal je le — spomin.

Bo malo trd oreh.

Sveti stolci se je od nasprotne strani predbacivalo, da podpira Mussolinija in njegov fašizem. Brezpogojno ga gotovo ni, pač pa je podpirala vsako dobro odredbo, kakor bi jo tudi, ako bi ruski komunisti kaj dobrega ukrenili. Mussoliniju in njegovemu fašizmu se pa nikakor ni zapisala. Papeštvo nikoli ni igralo vloge ponižnega hlapčevanja, in naj se piše kar hoče.

Znan je izrek papeža Gregorja VII., ko je bil v prognanstvu in v hudih stiskah, a ni odstopil od pravice. "Fiat justitia, perat mundus" — pravica mora obveljati, naj se tudi ves svet podere," tako je rekel. Tega so se papeži držali in se bodo držali.

Ko se je zdelo, da sta vatičan in Mussolini v najboljših medsebojnih odnosih, je papež Pij XI. povzdignil svoj glas in svaril pred spisi znanega ljubljenskega fašistov in Mussolinija, Gabriela d'Annuncija. Časniki, ki ne poznajo dobro papeštva, so se čudili, a ni prav nič čudnega, je vedno tako bilo.

Vse je izgledalo, da se neka-ko reši takozvano "rimsko vprašanje", ki je za ves katoliški svet velikega pomena. — Mussolini je kazal precej umevanja. Morda se vprašanje reši. Za zdaj se zdi, da je oblastni samoderžec mislil, da ima tudi papeštvo pod svojo komando, a zopet mu je papež odločno povedal, da so taki upi gola iluzija, in da je Mussolini samole naslednik onih, ki so papeštvo oropali za najpravičnejšo posest. Mussolini je zgrbnčil svoje čelo in zapretil, kakor je že njegova navada. Ampak proti papeštvu ne bo uspel, prej si utegne zlomiti na Petrovi skali svoj tilnik.

Francozi imajo pregovor: "Qui mange du pape, il doit mourir" — kdor je od papežev posesti, mora umreti", Mussolini lahko doživi, da pregovor ne laže.

Kaj naj drži?

Znana Amerikanka, Nancy Miller, ki se je odpovedala krščanstvu ter prestopila k budizmu, da je mogla poročiti indijskega kraljička brez kralještva, je po prestopu izjavila, da jo bodo i še naprej vodila po potu življenja krščanska načela. Kje je prepričanje, ki bi moralo biti edino merodajno pri takem koraku? Najprej tepta krščanska načela, potem pa bi bila ta načela zopet dobra. Pač ne bo ne krščanskih niti budističnih načel, za enkrat se svetijo le dijamanti in biseri, dasi je morala radi svetlega blišča pri prestopu v budizem zaužiti pet poglavitnih delov svete krave. Brrr ... Morda poreče v kratkem tudi glede biserov: brrrr.

— Ruthin, Wales. — Stanley John Weyman, novelist, je tukaj na svojem domu premislil.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.